

provided in the article. The paper also includes critical analysis of the internationalization strategies of different HEIs as well as the recommendations concerning its improvement. It is provided that issues on higher education reforming are discussed during numerous meetings, roundtables, seminars, conferences, etc. one of the latest events was the Paris Communique. There was the possibility in Paris for the Ministers to discuss the latest tendencies and challenges in higher education. The conference «Reforming European Higher Education – From Policy to Practice» made it possible to provide ideas of

experts in higher education to the interested representatives from different HEIs. This, in turn, is a good platform for knowledge transfer and ideas exchange.

Keywords: higher education reforming; quality assurance; exchange programmes; academic mobility; standards and guidelines; internationalization.

Одержано редакцією 29.09.2018
Прийнято до публікації 08.10.2018

DOI 10.31651/2524-2660-2018-14-40-45
ORCID 0000-0002-1029-7843

ЛИСЕНКО Олександра Миколаївна,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти педагогічного факультету,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
e-mail: lysenkowa@gmail.com

ЦІННІСНІ ОРІЕНТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ

У статті проаналізовано поняття цінностей та ціннісних орієнтацій майбутнього педагога. Наголошено на зміні суспільних цінностей.

Виокремлено три форми існування цінностей. Наголошено, що лише ціннісно сформована особистість майбутнього педагога здатна всебічно розвивати дітей.

Ключові слова: ціннісні орієнтації; майбутній педагог; цінність; вихователі.

Постановка проблеми: в останні два десятиліття йде активна переоцінка цінностей і, відповідно, ціннісна переорієнтація громадян України. Переважаючими стають орієнтація на матеріальні цінності і руйнація національної ідеї. Однак саме постановка життєвих цілей і структурна організація життєвих цінностей є найбільш важливим завданням для особистості.

Мета статті: розглянути та обґрунтувати ціннісні орієнтації, як найважливіші елементи внутрішньої структури особистості, закріплені життєвим досвідом індивіда, всією сукупністю його переживань і відмежовує значуще, істотне для даної людини від незначного, несуттєвого.

Вклад основного матеріалу: сукупність сформованих, усталених ціннісних орієнтацій виступає до певної міри віссю свідомості, яка забезпечує стійкість особистості, спадкоємність певного типу поведінки і діяльності, виражену в спрямованості потреб та інтересів.

В силу цього ціннісні орієнтації виступають найважливішим фактором, що

регулює та детермінує мотивацію особистості [1]. Основний зміст ціннісних орієнтацій – це політичні, філософські (світоглядні), моральні переконання людини, глибокі і постійні прихильності, моральні принципи поведінки. Тому у будь-якому суспільстві ціннісні орієнтації особистості є об'єктом виховання, цілеспрямованого впливу. Ціннісні орієнтації діють як на рівні свідомості, так і на рівні підсвідомості, визначаючи спрямованість вольових зусиль, уваги, інтелекту. Механізм дії і розвитку ціннісних орієнтацій пов'язаний з необхідністю вирішення протиріч і конфліктів у мотиваційній сфері, селекції прагнень особистості, що виражається у боротьбі між обов'язком і бажанням, мотивами морального та утилітарного порядку [2].

На думку, М. Яницького, розвинені ціннісні орієнтації - ознака зрілості особистості, показник міри її соціальності. Це призма сприйняття не тільки зовнішнього, але і внутрішнього світу індивіда, яка обумовлює зв'язок між свідомістю і самосвідомістю, психологічне підґрунтя для вирішення в індивідуальному плані питання про сенс життя, завдяки якому відбувається інтеграція сукупності ціннісних орієнтацій в щось цілісне і своєрідне, характерне саме для даної особистості [3].

Г. Сунгатуліна вважає, що стійка і несуперечлива сукупність ціннісних орієнтацій обумовлює такі якості особистості, як цілісність, надійність, вірність пев-

ним принципам та ідеалам, здатність до вольових зусиль в ім'я цих ідеалів і цінностей, активність життєвої позиції, наполегливість у досягненні мети. Суперечливість у ціннісних орієнтаціях породжує непослідовність у поведінці; нерозвиненість ціннісних орієнтацій - ознака інфантилізму, панування зовнішніх стимулів у внутрішній структурі особистості, безпосереднього впливу об'єкта прагнення на потребу [1].

Сьогоднішнє українське суспільство В. Васютинський характеризує як таке, що послуговується ліберальними або соціальними цінностями. «Перші більшою мірою орієнтовані на сумлінну працю та співпрацю, Рівність, справедливість, колективізм, соціальний захист тощо. У інших насамперед преферуються право на власність, приватна ініціатива, менеджерські здібності, індивідуалізм, відкритість, конкуренція». Отже, очевидно є розбіжність і належність до різних полюсів, що за законом філософії, - боротьби протележностей, має стати основою для розвитку. В. Васютинський вважає, що чим розвиненішим ставатиме суспільство, тим менше розбіжностей, антагонізму буде залишатись між цими ціннісними площинами [4, с. 42].

Цінність - поняття, яке використовується у філософії і соціології для позначення об'єктів, явищ, їх властивостей, а також абстрактних ідей, що втілюють у собі суспільні ідеали і виступають певним еталоном для суспільства.

З точки зору матеріалізму визнається об'єктивний характер цінності щодо індивідуальної свідомості і діяльності; цінності розглядаються як продукт життєдіяльності соціальних груп і спільнот, людства в цілому, які виступають як єдиний сукупний суб'єкт [3].

Можна говорити про три форми існування цінності:

1) вона виступає як суспільний ідеал, вироблений людською свідомістю, у якій міститься абстрактне уявлення про належні атрибути в різних сферах життя; такі цінності можуть бути і загальнолюдськими, «вічними» (істина, краса, справедливість), і конкретно-історичними (патріархат, демократія);

2) вона постає в об'єктивній формі у вигляді творів матеріальної і духовної

культури або людських вчинків - конкретних предметних втілень людських ціннісних ідеалів (етичних, естетичних, політичних, правових та ін.);

3) цінності соціальні, заломлюючись через призму індивідуальної життєдіяльності, входять у психологічну структуру особистості як цінності особистісні - один з джерел мотивації її поведінки.

Буття суспільних відносин відбивається на особистості, як відомо, через привласнення людиною суспільно значущих цінностей, через засвоєння соціальних нормативів і установок. При цьому і потреби, і мотиви кожної особистості несуть в собі суспільно-історичні орієнтації тієї культури, в якій розвивається і діє дана людина. Це означає, що людська істота може піднятися в своєму розвитку до рівня особистості тільки в умовах соціального оточення, через взаємодію з цим оточенням і привласнення того духовного досвіду, який накопичений людством. Людина поступово в процесі онтогенетичного розвитку формує свою власну внутрішню позицію через систему особистісних смислів.

У психології виділяються умови, які визначають основні закономірності психічного розвитку особистості. Вихідним в кожній особистості є рівень психічного розвитку; сюди можна віднести розумовий розвиток і здатність до самостійного побудови ціннісних орієнтацій, до вибору лінії поведінки, що дозволяє відстоювати ці орієнтації [5].

Індивідуальне буття особистості майбутнього педагога слід формувати через внутрішню позицію, становлення особистісних смислів, на основі чого людина будує свій світогляд, через змістовну сторону самосвідомості.

На думку О. Леонтьєва, система особистісних смислів кожної людини визначає індивідуальні варіанти його ціннісних орієнтацій. Людина з перших років життя засвоює і створює ціннісні орієнтації, які формують її життєвий досвід. Ці ціннісні орієнтації вона проектує на своє майбутнє. Саме тому настільки індивідуальні ціннісно-орієнтаційні позиції людей [6].

Особистісний сенс є індивідуалізованим відображенням дійсності, що виражає відношення людини до тих об'єктів,

заради яких розгортається її діяльність і спілкування. Найрізноманітніші прояви культури і, ширше, громадські відносини, що засвоювались суб'єктом у процесі інтеріоризації соціальних норм, ролей, поняття мови, цінностей та ідеалів, які сприймаються ним, дії і вчинки інших людей можуть придбати для нього особистісний сенс, стати «значенням - для мене». Взаємини між опредмеченими насправді значеннями і особистісними смислами - це взаємини між соціальним та індивідуальним в житті особистості. Введення уявлень про особистісний сенс дозволяє зрозуміти двоїсту якісну структуру такого суспільного явища, як індивідуальність людини. Особистісно-смыслові якості не протистоять соціально-типовим системним якостям особистості, вони є специфічними, перетвореними у процесі діяльності форму їх існування в індивідуальному житті особистості [7].

Особистісний сенс є важливим, але не єдиним моментом функціонального розвитку мотиваційно-смыслових відносин особистості. При аналізі цих відносин необхідно враховувати рух як від діяльності до індивідуальної свідомості, так і від індивідуальної свідомості до поведінки індивідуальності [8].

У цьому функціональному розвитку виділяються наступні складові мотиваційно-смыслових відносин суб'єкта до світу, інших людей і самого себе: соціальна позиція суб'єкта як члена тієї чи іншої соціальної спільноти; які спонукають суб'єкта до діяльності, мотиви, що задаються цією позицією; реалізовані діяльністю об'єктивні відносини суб'єкта до об'єктів і явищ; придбаний під впливом тих чи інших мотивів особистісний сенс; особистісний смисл як відображення в індивідуальній свідомості відносин суб'єкта до цих об'єктів і явищ; виражають особистісний сенс в поведінці, смислові установки; регульовані смисловими установками вчинки і діяння особистості.

Розвиток особистості майбутнього педагога визначається не тільки вродженими особливостями (якщо мова йде про здорову психіку), не тільки соціальними умовами, а й внутрішньою позицією - сформованим вже у малої дитини певно-

го ставлення до світу людей, до світу речей і до самого себе. Зазначені передумови і умови психічного розвитку глибоко взаємодіють один з одним, визначаючи внутрішню позицію людини у ставленні до себе самого і оточуючих людей. Але це не означає, що, утвердившись на даному рівні розвитку, ця позиція не піддається впливу ззовні та на наступних етапах формування особистості [2].

На першому етапі відбувається стійке, що не направляє самосвідомість, формування особистості. Це період підготовки народження обізнаної із собою особистості, коли у дитини з'являються в явних формах полівмотивованість і підпорядкованість її вчинкам. Початок розвитку особистості обумовлено наступними подіями в житті дитини. В першу чергу вона виокремлює себе як особистість (це відбувається протягом усього раннього та дошкільного віку), як носія певного імені (ім'я власне, займенник «Я» і певний фізичний вигляд). Психологічно «Я» - це ціннісна орієнтація - певна єдина синтетична сполученість, у якій немовби сплавлено власне-особистісне і зовнішнє об'єктивне. Ціннісною орієнтацією можна охарактеризувати одночасно і як об'єктивне «бачення» особистості (особистість виділяє і усвідомлює себе через ставлення до певної сторони дійсності, певних об'єктів), і як особистісне «бачення» об'єктів (ті чи інші сторони дійсності набувають для суб'єкта особистісний сенс; стають особистісно значущими). Перефразовуючи цю думку, можна визначити ціннісні орієнтації як єдність особистісної валентності дійсності і об'єктивної валентності особистості [9].

Дещо по іншому трактуємо ціннісне спілкування. Ми наголошуємо на прагненні до спілкування, спільної колективної діяльності. У таких ситуаціях діти максимально реалізують себе, свої можливості, пов'язані зі сферою спілкування: здатність і навички спілкування, способи спільної діяльності тощо. І, навпаки, відчують труднощі у індивідуальній, тим більше самотійній діяльності. Виражена тенденція уникнення з такого роду ситуацій, у них проявляється емоційний спад («незацікавленість»), недбалість в діяль-

ності (індивідуальній), відсутність спрямованості на отримання продукту. Це позначається у навчальних ситуаціях: діти часто відволікаються від виконання завдань, починають спілкуватися. Більш високі результати, в тому числі і в навчальній діяльності, вони показують, якщо вони залучені до колективних кооперованих форм [10].

Характерною спрямованістю на отримання знань і способи їх отримання діти вважають розумові завдання, вони є активними у пізнавальних ситуаціях і в результаті - висока успішність у відповідних їм навчальних предметах. Водночас спостерігається недостатня спрямованість на отримання результату (особливо в предметно-продуктивній діяльності), хоча, наголосимо, і пізнавальну діти з таким типом ціннісних орієнтацій можуть не довести до кінця. Нерідко виявляються труднощі в сфері взаємин, спілкуванні [11].

Хочемо зазначити, що ціннісні орієнтації на власну навчальну діяльність зустрічаються рідко. Ми не будемо зупинятись на характеристиці причин цього явища, адже, в цілому вони пов'язані з тим, що навчальна діяльність сама по собі (а не отримання хороших оцінок, наприклад, утвердження себе як хорошого або навіть кращого учня більш пов'язані з ціннісним ставленням) не зовсім придатні для того, щоб стати істинно особистісно-значущими, тобто ціннісними.

Недарма так багато «підтримок» доводиться надавати, щоб домогтися якихось успіхів. Найчастіше ми зустрічаємо ціннісних дії відповідно до вимог, норм, в тому числі і навчальних. Майбутні вихователі повинні пам'ятати, що дітей в цьому випадку відрізняє загальна нормативність дій, поведінки. Може проявлятися деяка скутість. Вони прагнуть у всьому діяти «як треба», відповідно до вимог. Тому багато у чому відчувається певний формалізм: і в засвоєнні навчальних знань, і у виконанні діяльності, і в мисленні, і в ставленні до оточуючих. Тобто діяльність, пізнання, відношення до інших, навчання самі по собі або, іншими словами, зміст, яким наповнені норми, не є ціннісними. На жаль поширеною у суспільстві є формула: правиль-

но це - слідувати нормам, вести себе «так як треба», це зустрічається досить часто, як наслідок прийнятих умов виховання.

Тип ціннісних орієнтацій обумовлює тенденцію до максимальної самореалізації у відповідній ціннісній сфері. Однак однобічність ціннісних орієнтацій породжує однобічність особистості, обумовлює труднощі в ціннісних та неціннісних сферах, оскільки успішність функціонування залежить від багатосторонності реалізації різних взаємозалежних аспектів особистості, в даному випадку - різних типів ціннісних орієнтацій.

Відзначимо, що нерідко ми зустрічаємо поєднання двох типів ціннісних орієнтацій (наприклад, діяльності та відносин та ін.). Це обумовлює підвищення рівнів психічного розвитку, розвитку особистості. Наприклад, поєднання ціннісних орієнтацій реально-звичного функціонування і ціннісних орієнтацій діяти відповідно до вимог, норм; або навчальної діяльності і ціннісних орієнтацій діяльності (або «діяння») і відносин; відносин і гри. В цьому випадку проявляються особливості, властиві обом типам, які або можуть співіснувати паралельно (іноді з'єднуючись формально), або переважає давніший тип ціннісного (наприклад, реально-звичного функціонування).

І все ж відсутність в ціннісних орієнтаціях чіткої мотивації перешкоджає максимальній реалізації особистісних можливостей. Останнє має місце при поєднанні всіх трьох основних типів ціннісних орієнтацій: діяльності, відносин, пізнання. В цьому випадку ми говоримо про універсальність ціннісних орієнтацій (ціннісної сфери). Універсальність ціннісних орієнтацій є психологічною формою втілення потенційних сутнісних властивостей майбутнього педагога, таких як - універсальність (різно і багатосторонність), необов'язкову здатність ототожнення себе з іншими і «відокремлення» за В. Мухіною, своєї особистості. На жаль, умови сучасного життя і виховання не тільки не сприяють реалізації сутнісних властивостей людини, але, достатньо часто, перешкоджають їх розвитку. Один із прикладів: обмежуючи прагнення дитини до гри (скажімо, в старшому дошкільному віці), ми суттєво перешкоджаємо розвитку її здатності до потенційної уні-

версальності, здатності «бути собою і іншим». Все це обумовлює те, що універсальності ціннісних орієнтацій сьогодні досягає меншість людей [12].

Висновки і перспективи подальших досліджень: отже, насамкінець, хочемо наголосити, що саме аналіз складної природи ціннісних орієнтацій (єдності в ній об'єктивно-змістовної і суб'єктивно-особистісної сторін) дозволяють розглядати її як «ядро» особистості майбутнього педагога, як визначальну (генетичну і функціональну) цілісність, адже ціннісні орієнтації створюють основу для об'єднання різноманітних відносин, в яких реально функціонує людина, саме вони визначають спрямованість кожної особистості.

Список бібліографічних посилань:

1. Хьелл А., Зиглер Д. Теории личности. СПб.: Питер, 2010. 608 с.
2. Рубинштейн С.А. Проблемы общей психологии. М., 2006. 560 с.
3. Тушева В.В. Цінності у структурі професійної культури майбутнього вчителя. *Збірник наукових праць*. 2010. № 1. Бердянськ: БДПУ. С. 151–157.
4. Васютинський В.О. Ціннісно-орієнтаційні площини сучасного українського Суспільства. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: 36. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. За ред. С.Д. Максименка. Київ, 2006. Т. 8. Вип. 6. С. 40–45.
5. Дружиллов С.А. Психология выживания в современном мире. Харьков: Гуманитарный Центр, 2012. 300 с.
6. Леонтьев А.Н. Лекции по общей психологии. М., 2001. 230 с.
7. Леонтьев Д.А. Методика изучения ценностных ориентаций. М.: Смысл, 2008. 430 с.
8. К проблеме формирования ценностных ориентаций и социальной активности личности. Под. ред. В.С. Мухиной. М., 2006. 450 с.
9. Дружиллов С.А. Индивидуальный ресурс человека как основ становление профессионализма : Монография. Воронеж: Научная книга, 2010. 260 с.
10. Гаврилюк В.В. Динамика ценностных ориентаций в период социальной трансформации. *Социологические исследования*, 2007. №1. С. 96–105.
11. Вяткин Б.А. Психология метаиндивидуальности учителя начальных классов. Пермь, ПГПУ, 2008. 72 с.
12. Винославська О.В. Етичні засади формування особистості практичного психолога. *Актуальні проблеми психології*. Том 1: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2001. Ч. 2. С. 35–44.
13. Сунгатуліна Г.А. Ценностные ориентации и мотивационная сфера подростков и молодежи. *Вестник Московского университета*. Серия 18. 2002. №3. С. 158–164.
14. Яницкий М.С., Серый А.В. Ценностно-смысловая сфера личности. Кемерово, 2005. 92 с.

References

1. Hjelle, L. Ziegler, D. (2010). Personality theory. SPb.: Peter. 608 p.
2. Rubinstein, S.L. (2006). Problems of general psychology. Moscow. 560 p.
3. Tusheva, V.V. (2010). Values in the structure of the professional culture of the future teacher. *Collection of scientific works*. Berdyansk: BSPU. 1. 151–157.
4. Vasutyinsky, V.O. (2006). Value-Orientations Plans of the Modern Ukrainian Society. *Problems of general and pedagogical psychology: the scientific work of the Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk APS of Ukraine*. In S.D. Maximenko (Ed.). Kiev. Vol. 8. Issue 6. 40–45.
5. Druzhilov, S.A. (2012). Psychology of survival in the modern world. Kharkiv: Humanitarian Center. 300 p.
6. Leontyev, A.N. (2001). Lectures on general psychology. Moscow. 230 p.
7. Leontyev, D.A. (2008). The method of studying value orientations. Moscow: Meaning. 430 p.
8. To the problem of the formation of value orientations and social activity of the individual (2006). In V.S. Mukhina (Ed.). Moscow. 450 p.
9. Druzhilov, S.A. (2010). Individual human resource as the basis for the development of professionalism: Monograph. Voronezh: Scientific book. 260 p.
10. Gavrylyuk, V.V. (2007). The dynamics of value orientations in the period of social transformation. *Sociological research*. 1. 96–105.
11. Vyatkin, B.A. (2008). Psychology of meta-individuality of a primary school teacher. Perm, PSPU. 72 p.
12. Vinoslavskaya O.V. (2001). Ethical foundations of the formation of the personality of a practical psychologist. *Actual problems of psychology*. Vol. 1: Social Psychology. Psychology of management. Organizational psychology. Kyiv: Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk APS of Ukraine. Part 2. 35–44.
13. Sungatullina, G.A. (2002). Value orientations and motivational sphere of adolescents and youth. *Bulletin of Moscow University*. Series 18. 3. 158–164.
14. Yanitsky, M.S., Gray, A.V. (2005). Value-semantic sphere of personality. Кемерово. 92 p.

LYSENKO Oleksandra,

Ph.D in Philology, Associate Professor of Theory and Methodology of Preschool and Special Education Department, Pedagogical Faculty,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
e-mail: lysenkowa@gmail.com

VALUE ORIENTATIONS OF A FUTURE PEDAGOGISTS' PERSONALITY: THEORETICAL ANALYSIS OF THE PROBLEM RESEARCH

Abstract: Introduction. The article emphasizes that in the last two decades there is an active reevaluation of values. There is a statement of vital goals and the structural organization of vital values. This is the most important task for the individual.

The purpose: to consider and justify value orientations, as the most important elements of the internal struc-

ture of the individual, embodied in the life experience of the individual, the whole set of his experiences and distinguishes meaningfully, essential for a given person from a small, immaterial.

The methods of analysis, comparison, abstraction are used in article.

Results the set of formed, established value orientations is the center of consciousness, which ensures the stability of the individual.

Therefore, value orientations are the most important factor that regulates and determines the motivation of the individual. The main content of value orientations is political, philosophical (ideological), moral beliefs of a person, deep and constant attachments, moral principles of behavior.

V. Vasyutinsky characterizes today's Ukrainian society as serving liberal or social values.

Value is a concept used in philosophy and sociology to refer to objects, phenomena, their properties, as well as abstract ideas that embody social ideals and serve as a standard for society.

The article analyzes three forms of existence of value:

Originality: The development of the personality of the future teacher is determined not only by innate pecu-

liarities (in the case of a healthy psyche), not only by social conditions, but also by the internal position – the child's already formed attitude towards the world of people, to the world of things and to himself.

Conclusion: therefore, finally, we want to emphasize that it is analysis of the complex nature of value orientations (unity in it objectively-meaningful and subjective-personal sides) to consider it as the "core" of the personality of the future teacher, as a defining (genetic and functional) integrity, because value orientations create the basis for combining various relations in which a person really functions, they determine the orientation of each individual.

Keywords: value orientations; future teacher; value; educators.

Одержано редакцією 04.10.2018
Прийнято до публікації 010.10.2018

DOI 10.31651/2524-2660-2018-14-45-52

ORCID 0000-0002-4506-8020

МЕДВІДЬ Михайло Михайлович,

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,
заступник начальника навчально-методичного центру – начальник відділу методичного
забезпечення навчального процесу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: medvidmm@ukr.net

ORCID 0000-0002-0852-5659

ПАВЛОВ Ярослав Володимирович,

кандидат педагогічних наук, заступник начальника інженерно-технічного факультету по роботі
з особовим складом, Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: palych.yaroslav@gmail.com

ORCID 0000-0001-9520-787x

МЕДВІДЬ Юлія Іванівна,

науковий співробітник науково-організаційного відділу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: medvidj84@ukr.net

ORCID 0000-0003-1491-2716

ТРОБЮК Наталія Юріївна,

викладач кафедри психології та педагогіки,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: nataliya_trobyuk@ukr.net

ORCID 0000-0003-1734-4021

ДЕМ'ЯНИШИН Володимир Миколайович,

старший викладач кафедри експлуатації та ремонту автомобілів та бойових машин,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: volly35@ukr.net

ORCID 0000-0002-1331-643x

АЛЕКСАНДРОВА Ольга Олексіївна,

викладач кафедри фізичного виховання та спорту,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
e-mail: aleksandrova.olenka@gmail.com

УДК 378 : 331.101.37 : 355.2

**ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ГОТОВНОСТІ ОФІЦЕРІВ
ДО УПРАВЛІННЯ ЇХ ПІДРОЗДІЛАМИ В УМОВАХ СУМІСНОГО ВИКОНАННЯ
ЗАВДАНЬ З ПІДРОЗДІЛАМИ КРАЇН-ПАРТНЕРІВ УКРАЇНИ**

Здійснено огляд заходів пов'язаних з підготовкою військових кадрів за результатами міжнародного співробітництва та за результатами проведених сумісних навчань з підрозділами інших держав. Висунуто гіпотезу про існування педагогічного впливу на формування

та розвиток готовності офіцерів до управління їх підрозділами в умовах сумісного виконання завдань з підрозділами країн-партнерів України запропонованих педагогічних умов за компонентами готовності (мотиваційний – доведення вимог до персоналу військових підрозділів, який